

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ปัญหาที่ตรวจพบจากการกำกับดูแลธุรกิจโรงแรมในท้องถิ่นสำนักงานสรรพากรภาค 8 นี้ ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาและรวบรวมปัญหาต่างๆ และนำประเด็นปัญหาที่พบมาวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ทำให้การกำกับดูแลธุรกิจโรงแรมมีอุปสรรค โดยได้นำแนวความคิดและหลักการมาใช้ร่วมกับการศึกษาดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎี ประกอบด้วย

- แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการเก็บภาษีอากร
- หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลกิจการ โรงแรม
- การตรวจสอบสภาพกิจการตามแนวทางการกำกับดูแลผู้เสียภาษีโดยใกล้ชิดเป็นรายผู้ประกอบการและให้เป็นปัจจุบัน
- แนวคิดการบริหารจัดการแบบประเมินตนเอง
- ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎี

1. แนวความคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการเก็บภาษีอากร (พนิต ชีรภาพวงศ์ : 2543)

กล่าวถึงการจัดเก็บภาษีอากร (Tax Imposition) เป็นวิธีการอย่างหนึ่งของรัฐบาล เพื่อสร้างรายได้สำหรับนำมาใช้จ่ายต่าง ๆ (Government Expenditure) ที่เกี่ยวกับการทำนุบำรุงและพัฒนาตามความหมายของภาษี แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

1. ทางกฎหมาย โครงสร้างในทางทฤษฎี ภาษี จะต้องมิลักษณะเป็นการจัดเก็บที่มีลักษณะบังคับตามกฎหมาย การจัดเก็บดังกล่าวต้องทำโดยหน่วยงานภาครัฐบาล และต้องเป็นการกระจายออกไปให้รัฐบาล โดยไม่ได้ผลตอบแทนกลับมาในทางตรง
2. ทางปฏิบัติ จะต้องพิจารณาถึงข้อบัญญัติทางกฎหมายภาษีที่บังคับอยู่ในแต่ละประเทศเป็นหลัก ว่าระบุให้การจัดเก็บประเภทใดเป็นภาษีบ้าง กรณีประเทศไทย กฎหมายภาษีภายในประกอบด้วย ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและนิติบุคคล และภาษีที่จัดเก็บจากเงินได้ของธุรกิจน้ำมัน ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ อากรแสตมป์ ภาษีสรรพสามิต ภาษีศุลกากร รวมไปถึงภาษีท้องถิ่นอื่น ๆ เช่น ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีที่ดิน เป็นต้น

2. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลกิจการโรงแรม

1) การใช้เกณฑ์สิทธิในการคำนวณการรับรู้รายได้ และรายจ่ายของกิจการซึ่งเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล (กรมสรรพากร, 2549 : ออนไลน์)

ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.1/2528 ข้อ 2 มีข้อกำหนดให้การใช้เกณฑ์สิทธิในการคำนวณการรับรู้รายได้ และรายจ่ายของกิจการ โดยการคำนวณรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ให้ใช้เกณฑ์สิทธิโดยให้นำรายได้ที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีใด แม้ว่าจะยังไม่ได้รับชำระในรอบระยะเวลาบัญชีนั้นมารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น และให้นำรายจ่ายทั้งสิ้นที่เกี่ยวกับรายได้นั้น แม้จะยังไม่ได้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น มารวมคำนวณเป็นรายจ่ายของรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

2) ฐานภาษีเงินได้นิติบุคคล ตามความในส่วนนี้เงินได้ที่ต้องเสียภาษีคือฐานกำไรสุทธิซึ่งคำนวณได้จากรายได้จากกิจการ หรือเนื่องจากกิจการที่กระทำในรอบระยะเวลาบัญชีหักด้วยรายจ่ายตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในมาตรา 65 ทวิ และมาตรา 65 ตรี และรอบระยะเวลาบัญชีดังกล่าวให้มีกำหนดสิบสองเดือน เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้จะน้อยกว่าสิบสองเดือนก็ได้ คือ (กรมสรรพากร, 2549 : ออนไลน์)

(ก) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเริ่มตั้งใหม่ จะถือวันเริ่มตั้งถึงวันหนึ่งวันใดเป็นรอบระยะเวลาบัญชีแรกก็ได้

(ข) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลอาจยื่นคำร้องต่ออธิบดี ขอเปลี่ยนแปลงวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี ในกรณีเช่นว่านี้ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งอนุญาต หรือไม่อนุญาตสุดแต่จะเห็นสมควร คำสั่งเช่นว่านี้ต้องแจ้งให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลผู้ยื่นคำร้องทราบภายในเวลาอันสมควร และในกรณีที่อธิบดีสั่งอนุญาต ให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นถือปฏิบัติตั้งแต่นับรอบระยะเวลาบัญชีที่อธิบดีกำหนด

การคำนวณรายได้และรายจ่ายตามวรรคหนึ่งให้ใช้เกณฑ์สิทธิ โดยให้นำรายได้ที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีใด แม้ว่าจะยังไม่ได้รับชำระในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น มารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น และให้นำรายจ่ายทั้งสิ้นที่เกี่ยวกับรายได้นั้น แม้จะยังไม่ได้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีนั้นมารวมคำนวณเป็นรายจ่ายของรอบระยะเวลาบัญชีนั้น ในกรณีจำเป็น ผู้มีเงินได้จะขออนุมัติต่ออธิบดีเพื่อเปลี่ยนแปลงเกณฑ์สิทธิและวิธีการทางบัญชี เพื่อคำนวณรายได้และรายจ่ายตามวรรคสองก็ได้ และเมื่อได้รับอนุมัติจากอธิบดีแล้ว ให้ถือปฏิบัติตั้งแต่นับรอบระยะเวลาบัญชีที่อธิบดีกำหนดเป็นต้นไป

3) การหักค่าใช้จ่าย หลักเกณฑ์และวิธีการหักค่าใช้จ่าย ตามมาตรา 65 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร เรื่องการคำนวณกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิ และมาตรา 65 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร ในเรื่องรายการไม่ให้ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ

4) อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลใช้ตามบัญชีอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตรา 30 % ของกำไรสุทธิ

3. การตรวจสอบสภาพกิจการตามแนวทางการกำกับดูแลผู้เสียภาษีโดยใกล้ชิดเป็นรายผู้ประกอบการและให้เป็นปัจจุบัน

การบริหารจัดเก็บภาษีตามนโยบายกำกับดูแลผู้เสียภาษีคือ การจัดเก็บภาษีที่ได้เงินภาษีที่เป็นปัจจุบันและส่งต่อการจัดเก็บภาษีในอนาคต ทำให้สามารถสร้างฐานภาษีที่มั่นคงในระยะยาว สร้างทรัพยากรทางข้อมูลทำให้สามารถติดตามการจัดเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อเทียบกับอัตรากำลังที่มีอยู่อย่างจำกัด และจำนวนผู้เสียภาษี ระบบงานจึงได้ถูกพัฒนาและปรับปรุงเพื่อ ผลการจัดเก็บภาษีรวมทั้งการปรับเปลี่ยนนโยบายในการจัดเก็บอย่างมีหลักการ เพื่อให้การควบคุมและติดตามผู้ประกอบการทุกรายที่กำกับดูแลมีการยื่นแบบแสดงรายการภาษี โดยแสดงรายได้หรือเงินได้ และชำระภาษีในปัจจุบันมีความถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงของการประกอบกิจการ สามารถจัดเก็บภาษีได้ถูกต้องครบถ้วนเป็นปัจจุบัน ไม่ก่อให้เกิดหนี้ภาษีอากรค้าง และการปฏิบัติงานเป็นไปในแนวทางเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบสภาพกิจการมีขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์แหล่งที่มาของเงินทุน ในการตรวจสอบต้องตรวจสอบความมีตัวตนของเจ้าหนี้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกู้ โดยดูเงื่อนไขต่างๆ ในสัญญาเงินกู้ เช่น ตัวแทนให้โรงแรมกู้เงินมาลงทุนในการก่อสร้างอาคารโรงแรมก่อนโดยไม่คิดดอกเบี้ย แต่ต้องกันห้องพักไว้ให้ตัวแทนจำนวนหนึ่งห้ามนำไปขายให้บุคคลอื่นจนกว่าจะถึงเวลาที่กำหนด ตัวแทนจะส่งลูกค้ำมาพัก การชำระเงิน จะหักกับเงินกู้บางส่วน ชำระเป็นเงินสดบางส่วน (เพื่อให้โรงแรมได้มีเงินใช้หมุนเวียน) การชำระเงินคืนจะไม่เหมือนกับการกู้เงินโดยปกติทั่วไป ซึ่งการกู้เงินประเภทนี้ เงินที่ได้จากตัวแทนมาลงทุนในการก่อสร้างอาคารโรงแรม ถือว่าเป็นการรับชำระค่าบริการล่วงหน้า โรงแรมต้องออกใบกำกับภาษีและนำส่งภาษีขายเมื่อได้รับเงิน
2. โรงแรมที่สร้างเสร็จใหม่ หรืออยู่ระหว่างก่อสร้าง ดูจากมูลค่าก่อสร้างอาคารกับข้อเท็จจริงของผู้ประกอบการตามที่ได้ลงบัญชีไว้ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ต้องตรวจใบกำกับภาษีว่าออกถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ ซึ่งหากมีข้อสงสัยจะต้องส่งข้อมูลให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในการสอบยื่นต่อไป
3. วิเคราะห์การหักภาษี ณ ที่จ่ายนำส่ง กับข้อมูลที่ได้รับจากการตรวจสอบสภาพกิจการ
4. วิเคราะห์ความแตกต่างของราคาห้องพักที่ขายให้แต่ละตัวแทนซึ่งหากมีความแตกต่างกันมากจะต้องนำเรื่อง Transfer Pricing มาใช้

5. วิเคราะห์อัตราร้อยละของยอดซื้อต่อยอดขายรวม (ค่า P/T) โดยเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ได้รับจากการตรวจสอบสภาพกิจการ
  6. วิเคราะห์ความผิดปกติด้านรายจ่าย หากพบจะสอบถามและขอคู่มือหลักฐานการจ่ายเงิน เช่น เงินเดือน ค่าจ้างบริหารจัดการ ค่า Management Fee ค่าการตลาด
  7. ตรวจสอบบันทึกการขายได้อย่างอื่น นอกจากการขายได้ค่าห้องพัก อาหารและเครื่องดื่ม
  8. ตรวจสอบบันทึกบัญชี และปฏิบัติเกี่ยวกับการชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับการให้บริการโดยไม่มีค่าตอบแทน
  9. รวบรวมข้อมูลที่ได้ทั้งหมดจากการเข้าตรวจสอบสภาพกิจการ จากการสอบถามและจากเอกสารที่ได้จากภายนอก มาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกรขึ้นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษี
4. แนวคิดการบริหารจัดการแบบประเมินตนเอง (จุฑาทอง จารุมิลินท : 2549)

การบริหารจัดการแบบประเมินตนเอง (Self Assessment) ซึ่งในระบบภายในนี้ผู้เสียภาษีและหน่วยจัดเก็บภาษีมีความรับผิดชอบร่วมกัน (Mutual Responsibility) เพื่อให้ระบบภาษีดำเนินได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนซึ่งส่วนประกอบที่สำคัญของการบริหารจัดการจะประกอบไปด้วย การวางแผน หรือ “การคิดก่อนทำ” องค์กรต้องมีการวางแผนที่ดีถึงจะบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งเป้าหมายไว้ การบริหารงานภาครัฐ มีวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานภาครัฐเพื่อให้ประชาชนมีสวัสดิการ (Welfare) สูงสุด หน่วยงานต้องมีการวางแผนล่วงหน้า โดยในปัจจุบันจะเน้นถึงการปฏิบัติงานตามภารกิจ (Functional) ของหน่วยงานราชการแต่ละหน่วยงาน การเริ่มต้นวางแผนต้องมีการตอบคำถามเกี่ยวกับตัวองค์กรเองให้ได้ความกระจ่างก่อน คือ องค์กรกำลังอยู่ในบริบทแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในเช่นใด ซึ่งก็คือ การวิเคราะห์ให้ “รู้เขารู้เรา”, องค์กรควรไปให้ได้สูงสุดถึงไหน และทิศทางใด ซึ่งก็คือ การวิเคราะห์เพื่อให้ได้มาซึ่งเป้าประสงค์ที่สมเหตุสมผล, องค์กรมีประเด็นอะไรบ้างที่ต้องดำเนินการให้เหมาะสมกับบริบทแวดล้อม ซึ่งก็คือการวิเคราะห์ให้ได้มาซึ่งประเด็นยุทธศาสตร์, องค์กรต้องมีการดำเนินงานอย่างไรบ้าง ซึ่งก็คือ การวิเคราะห์เพื่อให้ได้มาซึ่งยุทธศาสตร์ การดำเนินการตอบคำถามดังกล่าวทำให้องค์กรสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ และพันธกิจ โดยคุณลักษณะของวิสัยทัศน์ที่ดีประกอบด้วยสิ่งสำคัญ 7 ประการคือ กระชับ (Concise) ชัดเจน (Clarity) ท้าทาย (Challenge) ยั่งยืน (Stability) มุ่งสู่อนาคต (Future Orientation) มีแรงบันดาลใจ (Inspiring) และ ครอบคลุม (Abstractness)

สำหรับกรมสรรพากรนั้นได้มีการเขียนวัตถุประสงค์หลักอย่างครอบคลุมและลึกซึ้งดังนี้คือ “จัดเก็บภาษีในระดับที่เหมาะสมและทั่วถึง ด้วยค่าใช้จ่ายที่ต่ำของกรมสรรพากร และของผู้เสียภาษี มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้แข่งขันกับต่างประเทศได้ สร้างความเข้าใจ

ของผู้เสียหายให้เห็นว่าผู้อื่นเสียหายถูกต้องครบถ้วน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ มีประสิทธิภาพและเที่ยงธรรม”

5. ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, 2533: 118,120-121)

ทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญกับตัวแปร 3 ตัว คือ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Attitude) และ การยอมรับปฏิบัติ (Practice) ของผู้รับสารอันอาจมีผลกระทบต่อสังคมต่อไป จากการรับสารนั้น ๆ การเปลี่ยนแปลงทั้งสามประเภทนี้ จะเกิดขึ้น ในลักษณะต่อเนื่อง กล่าวคือ เมื่อผู้รับสารได้รับสารก็จะทำให้เกิดความรู้ เมื่อเกิดความรู้ขึ้น ก็จะไปมีผลทำให้เกิด ทักษะ และขั้นสุดท้าย คือ การก่อให้เกิดการกระทำ ทฤษฎีนี้อธิบาย การสื่อสาร หรือ สื่อมวลชน ว่า เป็นตัวแปรต้นที่สามารถเป็นตัวนำ การพัฒนาเข้าไปสู่ชุมชนได้ ด้วยการอาศัย KAP เป็นตัวแปรตามในการวัดความสำเร็จ ของ การสื่อสาร เพื่อการพัฒนา จะเห็นได้ว่า สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญในการนำข่าวสารต่าง ๆ ไปเผยแพร่เพื่อให้ประชาชนในสังคมได้รับทราบว่า ขณะนี้ในสังคมมีปัญหาอะไร เมื่อประชาชนได้รับทราบ ข่าวสารนั้น ๆ ย่อมก่อให้เกิด ทักษะ และเกิดพฤติกรรมต่อไป ซึ่งมีลักษณะ สัมพันธ์ กันเป็นลูกโซ่เป็นที่ยอมรับกันว่า การสื่อสารมีบทบาทสำคัญ ในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จ ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ การที่คนเดินเท้ามีพฤติกรรมปฏิบัติตามกฎจราจรได้ ก็ต้องอาศัย การสื่อสาร เป็นเครื่องมืออันสำคัญในการเพิ่มพูนความรู้ สร้างทักษะที่ดีและเกิด การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ไปในทางที่เหมาะสม โดยผ่านสื่อชนิดต่าง ๆ ไปยังประชาชน กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งต้องประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) เป็นการรับรู้เบื้องต้น ซึ่งบุคคลส่วนมาก จะได้รับผ่าน ประสบการณ์ โดย การเรียนรู้ จาก การตอบสนองต่อสิ่งเร้า (S-R) แล้วจัดระบบเป็นโครงสร้าง ของ ความรู้ ที่ผสมผสานระหว่าง ความจำ (ข้อมูล) กับ สภาพจิตวิทยา ด้วยเหตุนี้ ความรู้จึงเป็นความจำ ที่เลือกสรร ซึ่งสอดคล้อง กับ สภาพจิตใจ ของตนเอง ความรู้ จึงเป็นกระบวนการภายใน อย่างไรก็ตามความรู้ก็อาจ ส่งผลต่อ พฤติกรรม ที่ แสดงออกของมนุษย์ได้ และผลกระทบที่ผู้รับสารเชิง ความรู้ใน ทฤษฎีการสื่อสาร นั้นอาจปรากฏได้จากสาเหตุ 5 ประการคือ

1. การตอบข้อสงสัย (Ambiguity Resolution) การสื่อสารมักจะสร้างความ สับสนให้สมาชิกในสังคม ผู้รับสาร จึงมักแสวงหา สารสนเทศ โดยการอาศัยสื่อ ทั้งหลาย เพื่อตอบ ข้อสงสัย และความสับสนของตน
2. การสร้างทัศนคติ (Attitude Formation) ผลกระทบเชิงความรู้ ต่อ การปลูกฝังทัศนคติ นั้น ส่วนมากนิยมใช้กับสารสนเทศที่เป็นนวัตกรรม เพื่อสร้าง ทัศนคติ ให้คนยอมรับ การแพร่ นวัตกรรมนั้น ๆ (ในฐานะความรู้)

3. การกำหนดวาระ (Agenda Setting) เป็นผลกระทบเชิงความรู้ที่สื่อกระจายออกไป เพื่อให้ประชาชนตระหนักและผูกพันกับประเด็นวาระที่สื่อกำหนดขึ้น หากตรงกับภูมิหลังของปัจเจกชน และค่านิยมของสังคมแล้ว ผู้รับสารก็จะเลือกสารสนเทศนั้น

4. การพอกพูนระบบความเชื่อ (Expansion of Belief System) การสื่อสารสังคมมักกระจายความเชื่อ ค่านิยม และอุดมการณ์ด้านต่าง ๆ ไปสู่ประชาชน จึงทำให้ ผู้รับสาร รับประทานระบบความเชื่อถือ หลากหลาย และลึกซึ้งไว้ใน ความเชื่อของตนมากขึ้นไปเรื่อย ๆ

5. การรู้แจ้งต่อค่านิยม (Value Clarification) ความขัดแย้งในเรื่องค่านิยมและอุดมการณ์เป็นภาวะปกติของสังคม สื่อมวลชนที่นำเสนอข้อเท็จจริงในประเด็นเหล่านี้ ย่อมทำให้ประชาชน ผู้รับสารเข้าใจถึงค่านิยมเหล่านั้นแจ่มชัดขึ้น

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทิพากร นาคะผิว (2545) การศึกษาประสิทธิภาพ ปัญหาและอุปสรรค ของระบบการกำกับดูแลผู้เสียภาษีอย่างใกล้ชิดเป็นรายสถานประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เจ้าหน้าที่มีการออกตรวจเพื่อให้คำแนะนำเป็นรายสถานประกอบการอย่างสม่ำเสมอทำให้ผู้ประกอบการได้รับรู้เรื่องเกี่ยวกับภาษีอากร ปัญหาและแนวทางแก้ไข ซึ่งแต่เดิมเจ้าหน้าที่กับผู้ประกอบการไม่มีโอกาสพบกัน เจ้าหน้าที่ไม่สามารถให้คำแนะนำได้เป็นการเฉพาะเจาะจงในปัญหาของผู้ประกอบการเพราะมิได้มีการกำกับดูแลเป็นรายสถานประกอบการและไม่มีข้อมูลผู้ประกอบการ ผลการศึกษาในด้านผู้ประกอบการ ซึ่งส่วนใหญ่จ้างสำนักงานบัญชีเป็นผู้ดำเนินการภาษีอากรแทน ทำให้เจ้าของหรือผู้ประกอบการไม่ทราบขั้นตอนการปฏิบัติทางภาษีอากร เมื่อเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบสภาพกิจการจึงทำให้เกิดปัญหาด้านเอกสาร เช่น เอกสารสูญหาย เอกสารไม่อยู่ที่ผู้ประกอบการและมีปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายภาษีอากรเข้าใจยาก มีความซับซ้อน

ทองเพียร สันต์บุรุษ (2546) ศึกษาปัญหาที่พบจากการตรวจคืนภาษีมูลค่าเพิ่มของสำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 1 ปีภาษี 2545 พบว่า ปัญหาที่ตรวจพบมากที่สุดในการตรวจคืนภาษีมูลค่าเพิ่มคือ แจ้งยอดขายขาด โดยการแก้ไขปัญหา สามารถหาวิธีการตรวจคืนภาษีมูลค่าเพิ่มโดยติดตามกำกับดูแลโดยใกล้ชิดเป็นรายผู้ประกอบการ สำหรับกิจการที่พบความผิดในแต่ละประเด็น ตลอดจนตรวจสอบการเสียภาษีประเภทอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องว่าได้ยื่นเสียภาษีไว้ถูกต้องหรือไม่ พิจารณาจากความเป็นไปได้ของกิจการที่สามารถเสียภาษีได้โดยผู้เสียภาษีรู้สึกเต็มใจที่จะเสียภาษี และคำนึงถึงสภาพความเป็นจริงของกิจการ โดยปฏิบัติตามแนวทางการกำกับดูแลคือต้องชี้แจงแนะนำแนวทางการเสียภาษีให้ถูกต้องให้ผู้ประกอบการเข้าใจ สำหรับเจ้าหน้าที่ต้องมีการกำกับดูแลเพื่อให้ผู้ประกอบการแสดงรายได้ รายจ่ายตามข้อเท็จจริง

พรชัย ลิขิตระกูลวงศ์ (2546) การประเมินประสิทธิภาพระบบงานกำกับดูแลผู้เสียภาษีโดยใกล้ชิดเป็นรายผู้ประกอบการและให้เป็นปัจจุบัน ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 2 พบว่าสำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 2 มีการปรับโครงสร้างการบริหารแนวปฏิบัติการขึ้นใหม่ มีการแต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจขึ้นมาโดยแบ่งเป็นทีมกำกับดูแลผู้ประกอบการตามระบบงานกำกับดูแล ผู้เสียภาษีโดยใกล้ชิดเป็นรายผู้ประกอบการและให้เป็นปัจจุบัน การปฏิบัติงานตามนโยบายสามารถกระทำได้ผลคือสามารถจัดเก็บภาษีได้มากขึ้นโดยมีการกระทำผิดและภาษีอากรค้างลดลง แสดงถึงนโยบายการกำกับดูแลผู้เสียภาษีโดยใกล้ชิดเป็นรายผู้ประกอบการและให้เป็นปัจจุบัน ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 2 มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลเป็นผลการจัดเก็บภาษีที่เพิ่มขึ้นโดยมีการกระทำผิดลดลง

มณีรัตน์ ถิ่นนวล (2549) ศึกษาปัญหาที่พบจากการกำกับดูแลผู้เสียภาษีประเภทธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในเขตสำนักงานสรรพากรภาค 8 พบว่า ปัญหาที่พบบ่อย เป็นปัญหาเกี่ยวกับทัศนคติของผู้ประกอบการต่อเจ้าหน้าที่กำกับดูแล และปัญหาความรู้ความเข้าใจด้านภาษีอากรของผู้ประกอบการ สำหรับปัญหาด้านอื่นๆอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ปัญหาการจัดทำบัญชีและรายงาน ปัญหาการยื่นแบบแสดงรายการภาษี และการชำระภาษีของผู้ประกอบการ ปัญหาที่พบเมื่อเข้าตรวจสอบสภาพกิจการ ณ สถานประกอบการ ปัญหาประเด็นความผิดด้านภาษีที่พบจากการวิเคราะห์ข้อมูลการยื่นเสียภาษีอากร และจากการตรวจเพื่อพิจารณาคืนภาษี นอกจากนี้ปัญหาประเด็นความผิดด้านภาษีสำคัญที่พบจากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านยอดขายขาดซึ่งนับเป็นปัญหาในระดับมาก คือการยื่นยอดขายไม่ครบถ้วนตามสัญญารับเหมาก่อสร้าง และไม่ตรงกับรายได้ที่หักภาษี ณ ที่จ่าย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved